

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
Кафедра економічної теорії

С И Л А Б У С
навчальної дисципліни
«МІЖНАРОДНИЙ БІЗНЕС»

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти – бакалавр
Галузь знань – 05 «Соціальні та поведінкові науки»
Спеціальність – 051 «Економіка»
Освітня програма / спеціалізація – «Бізнес-економіка»
Статус дисципліни – обов'язкова
Рік набору – 2018, 2019

Викладач – Іващенко Марина Вікторівна,
к.е.н., доцентка кафедри економічної теорії

12 червня 2020 р.

Харків – 2020

Силабус навчальної дисципліни «Міжнародний бізнес» для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка» спеціалізації «Бізнес-економіка» фінансово-правового факультету. Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2020. 8 с.

Розробник

Іващенко Марина Вікторівна – доцентка кафедри економічної теорії,
кандидатка економічних наук, доцентка

Гарант освітньої програми

Шевченко Людмила Степанівна – завідувачка кафедри економічної теорії,
докторка економічних наук, професорка

Затверджено на засіданні кафедри економічної теорії
(протокол № 10 від 12 червня 2020 р.)

Завідувачка кафедри Л. С. Шевченко

Дані про викладача

Назва навчальної дисципліни	Міжнародний бізнес
Вид навчальної дисципліни	Обов'язкова, належить до циклу навчальних дисциплін загальної фахової підготовки.
Викладач	Іващенко Марина Вікторівна, к.е.н., доцентка, доцентка кафедри економічної теорії НЮУ імені Ярослава Мудрого
Контактний телефон	+38 057 704 92 58
E-mail	marina_ivaschenko@ukr.net , econom_theory@ukr.net
Консультації	Понеділок – 13-00 – 14-00, Центральний корпус НЮУ, а. 224-225.
Онлайн консультації у Facebook:	Business Economics. Актуальна освіта в НЮУ імені Ярослава Мудрого: https://www.facebook.com/groups/701530796898235/ ; Нові економічні та управлінські спеціальності НЮУ імені Ярослава Мудрого: https://www.facebook.com/groups/196735574432249/ ; Consulting forever: https://www.facebook.com/groups/1429039653865820/ ; Economic Theory and Law: https://www.facebook.com/econtlaw.nlu/

Анотація навчальної дисципліни

Розкриваються сутність, види та напрями розвитку, стратегія і структура міжнародного бізнесу. Вивчаються основні теоретичні і практичні підходи до управління персоналом, а також маркетингової, фінансової, науково-дослідницької діяльності у сфері міжнародного бізнесу. Послідовно розглядаються організаційно-правовий механізм забезпечення міжнародної торгівлі, міжнародне регулювання зовнішньої торгівлі, міжнародні банківські стандарти. Досліджуються міжнародні правила і норми конкуренції та врахування їх у діловій практиці українських суб'єктів господарювання.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – формування системи теоретичних і прикладних знань соціально-економічної природи й закономірностей розвитку міжнародного бізнесу, стратегії й тактики суб'єктів бізнесу у міжнародному економічному середовищі.

Завдання:

- формування системи знань про найбільш важливі аспекти діяльності суб'єктів бізнесу у світовій економіці;
- оволодіння науковими підходами, практичними методами та засобами порівняння показників визначення рейтингів міжнародних компаній;
- розвиток умінь із визначення та обґрунтування наслідків експорту, імпорту, зустрічної торгівлі у міжнародному бізнесі;
- опанування інструментарію аналізу соціально-економічних процесів у сфері міжнародного бізнесу;
- формування здатності самостійно оцінювати та прогнозувати можливості розвитку міжнародного бізнесу в національній економіці України;
- усвідомлення необхідності розроблення та реалізації заходів, які забезпечують використання фінансів як одного з дійових важелів у реалізації економічної та соціальної політики країни;
- формування soft skills, необхідних у міжнародному бізнесі та менеджменті:

уміння вирішувати конфліктні ситуації, працювати в команді, виявляти креативність, високий рівень самоорганізації та особисту відповідальність.

Місце навчальної дисципліни у структурі освітньо-професійної програми.

Міждисциплінарні зв'язки

Пререквізити: «Економічна теорія», «Макроекономіка», «Мікроекономіка», «Міжнародна економіка», «Економічна політика», «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства», «Менеджмент», «Маркетинг», «Економіка та фінанси підприємства».

Кореквізити: «Бізнес-потенціал розвитку підприємства», «Бізнес-проектний аналіз».

Постреквізити: «Стратегії підприємства», «Конкурентоспроможність бізнесу (підприємства)».

Очікувані результати навчання здобувача вищої освіти

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання:

- застосувати знання закономірностей та сучасних тенденцій розвитку міжнародного бізнесу для обґрунтування міжнародних стратегій бізнес-організацій;
- розрахувати та порівняти показники рейтингів міжнародних компаній;
- обґрунтувати напрями співпраці суб'єктів міжнародної підприємницької діяльності;
- спрогнозувати наслідки діяльності міжнародних корпорацій для економіки приймаючих країн;
- обрати критерії та визначити сукупність заходів щодо використання фінансів як одного з дійових важелів у реалізації економічної та соціальної політики країни;
- проаналізувати державне регулювання та організаційно-правовий механізм міжнародної торгівлі;
- надати оцінку сучасним системам мотивації персоналу зарубіжних та вітчизняних підприємств;
- запропонувати заходи з адаптації менеджменту до крос-культурного середовища економічної діяльності із застосуванням сучасних технологій міжнародного консалтингу;
- пояснити особливості діяльності міжнародних спільних підприємств та тенденції їх розвитку;
- усвідомити відмінності вузькопрофесійних і м'яких навичок ефективних керівників міжнародного бізнесу, роль комунікативної компетентності, умінь полагоджувати конфлікти та інших soft skills в управлінні спільним підприємством.

Розклад занять з навчальної дисципліни на 2020/2021 н.р. для студентів денної форми навчання

Тиждень	Теми лекцій	Теми практичних занять	Теми самостійної роботи (есе або рефератів)
1.	1. Міжнародний бізнес: становлення та розвиток.		
	2. Міжнародний бізнес та його середовище.		
2.	3. Види міжнародного бізнесу.		
	4. Структури в сфері міжнародного бізнесу.		

3.	5. Глобалізація світового господарства як об'єктивна основа розвитку міжнародного бізнесу.	1. Міжнародний бізнес: становлення та розвиток. <i>Основна література: 1 - 4.</i>	
4.	6.1. Транснаціональні корпорації: сутність та форми.	2. Міжнародний бізнес та його середовище. <i>Основна література: 1 - 4.</i>	Ключові економічні проблеми у промислово розвинених країнах і країнах, що розвиваються.
5.	6.2. Особливості функціонування ТНК в міжнародному бізнесі/	3. Види міжнародного бізнесу. <i>Основна література: 1 - 4.</i>	
6.	7.1. Причини та мотивація інтернаціоналізації бізнесу.	4. Структури в сфері міжнародного бізнесу. <i>Основна література: 1, 3 - 4.</i>	Офшорні підприємства в міжнародному бізнесі.
7.	7.2. Моделі інтернаціоналізації бізнесу.	5. Глобалізація світового господарства як об'єктивна основа розвитку міжнародного бізнесу. <i>Основна література: 1, 3 - 4.</i>	
8.	8. Маркетинговий комплекс міжнародного бізнесу.	6. Транснаціональні корпорації: сутність та форми. <i>Основна література: 1 - 4.</i>	
9.	9. Міжнародні стратегічні альянси.	7. Причини та мотивація інтернаціоналізації бізнесу. <i>Основна література: 1, 3 - 4.</i>	
10.	10. Планування організаційної діяльності міжнародного бізнесу.	Колоквіум	
11.	11. Комунікаційні процеси в сфері міжнародного бізнесу.	8. Маркетинговий комплекс міжнародного бізнесу. <i>Основна література: 1, 3 - 4.</i>	Діяльність транснаціональних банків на світовому фінансовому ринку.
12.	12. Організаційні основи транспортної складової міжнародного бізнесу.	9. Міжнародні стратегічні альянси. <i>Основна література: 1, 3 - 4.</i>	
13.	13. Організація страхування міжнародного бізнесу.	10. Планування організаційної діяльності міжнародного бізнесу. <i>Основна література: 1, 3 - 4.</i>	
14.	14.1. Корпоративна культура та етика міжнародного бізнесу.	11. Комунікаційні процеси в сфері міжнародного бізнесу. <i>Основна література: 1, 3 - 4.</i>	
15.	14.2. Ділове спілкування у міжнародному бізнесі/	Колоквіум	
		12.1. Організаційні основи транспортної складової міжнародного бізнесу. <i>Основна література: 1; 5.</i>	Логістика та ефективність комерційних операцій.
16.	15. Стратегічний	13. Організація страхування	

	менеджмент в міжнародному бізнесі.	міжнародного бізнесу. <i>Основна література: 5.</i>	
		14.1. Корпоративна культура та етика міжнародного бізнесу. <i>Основна література: 5.</i>	Товарний знак і фірмовий стиль.
17.		14.2. Ділове спілкування у міжнародному бізнесі.	
		15. Стратегічний менеджмент в міжнародному бізнесі. <i>Основна література: 5.</i>	Вплив національних умов на успіх в конкуренції.

Самостійна робота студентів

Самостійна робота студентів здійснюється у таких формах:

- опрацювання нової наукової та навчальної літератури, статистичних даних, аналітичних матеріалів міжнародних організацій тощо;
- виконання ситуаційних завдань, виконання кейсів, самотестування;
- написання есе та рефератів;
- підготовка тез доповідей на науково-практичні конференції;
- участь у конкурсах студентських наукових праць;
- підготовка до практичних занять, колоквиумів та заліку.

Завдання та методичні рекомендації до самостійної роботи наведено у: Плани практичних занять і завдання для самостійної роботи з навчальної дисципліни «Міжнародна економіка» для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка» спеціалізації «Бізнес-економіка» / уклад. М. В. Іващенко. Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2020.

Інформаційне забезпечення курсу

Основна література

1. Ложачевська О. М., Кончин В. І., Новикова М. В. Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства: навч. посіб. Київ: НАУ, 2014. 400с.
2. Михайленко О. Г. Посібник до вивчення дисципліни «Міжнародний бізнес». Дніпро: Видавництво «КИТ», 2017. 128 с.
3. Міжнародний бізнес: підруч. за ред. проф. В. А. Вергуна. Київ: ВАДЕКС, 2014. 810 с.
4. Ушакова Н. Г., Величко К. Ю., Печенка О. І. Управління міжнародним бізнесом: конспект лекцій для студентів економічного спрямування, аспірантів, викладачів. Харків: Видавництво «Форт», 2016. 126с.
5. Файчук О. М., Сидоренко С. В. Міжнародний бізнес: навч. посіб. Київ: НУБіП України, 2016. 236 с.

Додаткова література

1. Ільєнко О. В. Стратегії міжнародної економічної безпеки в умовах глобалізації (маркетинговий аспект): Монографія Київ: НАУ, 2013. 360с.
2. Міжнародні комерційні угоди та розрахунки: нормативно-правове регламентування: навч. посіб / за ред. Козака Ю. Г., Логвінової Н. С. Київ: Центр учбової літератури, 2010. 648 с.
3. Міжнародні фінанси: кредитно-модульний курс: навч. посіб. / за ред.: Ю. Г. Козак, Н. С. Логвінова, М. І. Барановська. Київ: Центр учбової літератури, 2011. 288 с.
4. Одягайло Б. М. Міжнародний маркетинг: навч. посіб. / за ред. проф. Кулішова В. В. Львів: Магнолія 2006, 2011. 384 с
5. Плахута Г. А. Глобалізація процесів логістики. *Маркетинг: теорія і практика.*

2010. Вип. 16. С. 169 – 173.

6. Поліщук О. В. Міжнародний бізнес: Вступ до спеціальності: навч. посіб. Київ: НАУ, 2013. 132 с

7. Приятельчук О. А. Вплив корпоративної культури міжнародних компаній на реформування національних культур країн їх перебування. *Актуальні проблеми міжнародних відносин*. 2013. Вип. 112(2). С. 120-128.

8. Радченко С. Г. Етика бізнесу: навч. посіб. Київ

(підготовка усної доповіді, презентації, есе, реферату тощо). Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 10.

Формою підсумкового контролю знань студентів з дисципліни є залік, що виставляється на основі результатів поточного контролю та виконання завдань самостійної роботи. Мінімальна кількість балів, за якої студент отримує залік, становить 60 балів.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів

Поточний контроль					Самостійна робота студентів	Разом
Практичні заняття			Колоквіуми			
Модуль № 1	Модуль № 2	Модуль № 3	Колоквіум № 1	Колоквіум № 2		
max 10	max 10	max 10	max 30	max 30	max 10	max 100

Шкала підсумкової оцінки знань студентів

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за 100-бальною шкалою, що використовується в НІОУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	Зараховано	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	Зараховано	80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків	Зараховано	70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перекладати	Не зараховано	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс		0 – 34